

Opetus- ja kulttuuriministeriö

kirjaamo@minedu.fi

Viite: Kirjallinen lausuntopyyntö: VN/18706/2020-OKM-1

Lausunto luonnoksesta opetus- ja kulttuuriministeriön asetukseksi ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista

Asetusluonnoksessa esitetään tarkistettavaksi ammatillisten tutkintojen kustannuskertoimia vuosien 2018–2019 toteutuneiden kustannusten perusteella. Lisäksi asetuksessa ehdotetaan tarkennettavaksi opiskelijavuosien laskentaa ja opiskelijapalautteen keräämistä koskevia säännöksiä sekä lisättäväksi asetukseen työelämäpalautetta koskevat säännökset.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on nyt toteutuneiden kustannustietojen perusteella kohdentanut perustutkinnot ja ammattitutkinnot uuteen järjestykseen. Samalla eri tutkintojen kustannusten suhteet ovat muuttuneet ja se on johtanut siihen, että tutkinnot ovat päätyneet eri kustannuskoreihin kuin aiemmin. Samalla pienennetään kustannuskorien 2,3,4 ja 5 painokerrointa. Tämä tarkoittaa monen pienialaisen koulutuksen järjestäjän toimintaedellytysten ja rahoituksen leikkautumista. Olemme huolissamme esitettyjen leikkausten vaikutuksista metsäalan koulutuksen laatuun, oppimistuloksiin, valmistuvien työllistymiseen ja edellytyksiin järjestää koulutusta. Esitetyt muutokset suosivat aikaisemmin kustannuskoreihin 1. ja 2. kuuluneita tutkintoja kalliiden tutkintojen kustannuksella.

Metsäalan koulutuksessa tarvitaan kalliita opetusvälineitä, kuten raivaussahoja, moottorisahoja, simulaattoreita, metsäkoneita ja turvavarusteita sekä käyttökustannuksiltaan kalliilla metsäkoneella harjoittelua. Metsäalan perustutkinnon metsäkoneenkuljettamisen osaamisalan säilyttäminen korissa viisi on tärkeää. Vaikka tutkinto säilyy korissa viisi, niin sen rahoitus laskee, koska kerrointa esitetään pienemmäksi. Kertoimen pienenemisen vaikutus rahoitukseen on lähes 10 %. Metsäkonealan opiskelusta työelämään siirryttäessä on yksi suurimmista ongelmista opiskelijoiden puutteelliset koneenkäsittelytaidot. Konetunteja pitäisi saada aiempaa enemmän. Se ei onnistu rahoitusta leikkaamalla.

Metsäkoulutuksen osalta esityksessä varsinkin ammatti- ja erikoisammattitutkinnon tiputtaminen alemman rahoituksen kustannuskoriin on huolestuttavaa. Yhdessä korimuutoksen ja painokertoimen muutoksen vuoksi metsäalan ammattitutkinnon rahoitus tippuu esityksessä yli 30 % verrattuna nykyiseen. Näin suuri rahoituksen leikkaaminen ei ole järkevää ja kestävä. Edellytykset järjestää laadukasta opetusta riittävästi murenee täysin. Metsäalan ammattitutkinnot ovat olleet hyvä väylä aikuisopiskelijoille hakeutua alalle ja kehittää osaamistaan. Nyt esitetyillä leikkauksilla heikennetään elinikäisen oppimisen mahdollisuuksia. **Metsäkoulutus ry esittää, että metsäalan ammattitutkinto asetetaan metsäalan perustutkinnon kanssa samaan koriin 4 esitetyn korin 3. sijasta ja metsäalan erikoisammattitutkinnon kustannuskorina säilyy nykyinen 3. esitetyn 2. sijasta.** Kustannukset ammattitutkinnoista muodostuvat hyvin pitkälti samalle tasolle kuin perustutkinnossa, koska lähes kaikki opiskelijat osallistuvat valmistavaan koulutukseen.

Metsäkoulutus ry pitää tärkeänä, että metsäalan koulutuksen myönnettyt resurssit päätyvät myös koulutuksen järjestäjän sisäisissä päätöksissä metsäalan koulutukseen. Opetus- ja kulttuuriministeriön pitää

ohjata voimakkaammin ja varmistaa se, että metsäalan tutkintoihin myönnetty rahoitus kohdentuu oikein ja sille tarkoitettuun koulutukseen. Ei ole oikein, että kallista metsäalan koulutuksen rahoitusta päätyy koulutuksen järjestäjän muiden koulutusalojen ja tutkintojen resurssiksi. Tämä monessa paikassa havaittu toimintatapa on voinut johtaa siihen kierteeseen, että metsäkoneopetus on joutunut leikkaamaan kustannuksiaan tarpeettoman paljon ja se näkyy nyt rahoituksen leikkaamisena, joka perustuu toteutuneisiin kustannuksiin.

Opiskelijavuoden määrittämisen osalta esitetään, että opiskelijavuoteen kuuluviksi päiviksi ei lueta koulutuksenjärjestäjän päättämiä lomajaksoja. Pidämme opiskelijavuoden määräytymisperustetta näin määriteltynä kannatettavana.

Metsäkoulutus ry pitää hyvänä vaikuttavuusrahoitusta. Opiskelijapalaute, työllistyminen ja jatko-opinnot sekä työelämän palaute rahoituksen perusteena kannustaa oppilaitoksia kehittämään koulutusta ja sillä on suora vaikutus koulutuksen laatuun. Opiskelijapalautteen osalta on tärkeää, että Opetushallitus tulee automatisoimaan palautejärjestelmän. Tämä tuo tehokkuutta hallintoon ja arvokasta palautetta hyödynnettäväksi opetuksen kehittämiseksi jatkossa.

Lausunnon keskeinen sisältö

Metsäkoulutus ry esittää, että metsäalan ammattitutkinto asetetaan metsäalan perustutkinnon kanssa samaan koriin 4. esitetyn korin 3. sijasta ja metsäalan erikoisammattitutkinnon kustannuskorina säilyy nykyinen 3. esitetyn 2. sijasta.

Metsäalan koulutukseen myönnettyt rahat tulee päätyä nykyistä paremmin metsäalan koulutukseen.

Olemme huolissamme esitettyjen leikkausten vaikutuksista metsäalan koulutuksen laatuun, oppimistuloksiin, valmistuvien työllistymiseen ja edellytyksiin järjestää koulutusta. Esitetyt muutokset suosivat aikaisemmin kustannuskoreihin 1. ja 2. kuuluneita tutkintoja kalliiden tutkintojen kustannuksella.

Metsäkoulutus ry on valtakunnallinen yhdistys, joka kehittää metsäbiotalouden koulutusta ja sen vetovoimaa. Metsäkoulutus ry yhdistää metsäalan työelämän ja kaikki koulutusasteet.

www.metsakoulutusry.fi

Kunnioitavasti

Ville Manner

Susanna Aro

Toiminnanjohtaja, metsäkoulutus ry

Puheenjohtaja, Metsäkoulutus ry